

Πρόβλεψη του ΑΕΠ και των συνιστωσών ζήτησής του για την Κύπρο: εφαρμογές δυναμικών μοντέλων παραγόντων*

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Σκοπός του άρθρου είναι η εφαρμογή δυναμικών μοντέλων παραγόντων (dynamic factor models) σε βάσεις δεδομένων με μεγάλο αριθμό τριμηνιαίων και μηνιαίων μακροοικονομικών και χρηματοοικονομικών μεταβλητών για τον υπολογισμό ενός μικρού αριθμού χρονοσειρών κοινών παραγόντων (common factors). Οι κοινοί παράγοντες συνοψίζουν τις πληροφορίες που υπάρχουν στις εκτεταμένες βάσεις δεδομένων. Οι τριμηνιαίοι παράγοντες που εκτιμούνται περιλαμβάνονται ως ανεξάρτητες μεταβλητές σε απλά δυναμικά μοντέλα μιας εξίσωσης και στη συνέχεια αξιολογείται η ικανότητα αυτών των μοντέλων να προβλέψουν το ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ, ιδιωτικής και δημόσιας κατανάλωσης, επενδύσεων, εισαγωγών και εξαγωγών. Ως εκ τούτου μπορούν να εξαχθούν συμπεράσματα για τη χρησιμότητα των κοινών παραγόντων για σκοπούς πρόβλεψης. Οι μηνιαίοι κοινοί παράγοντες που υπολογίζονται από μια βάση δεδομένων που λαμβάνει υπόψη τις υστερήσεις στη δημοσίευση των μηνιαίων μεταβλητών, χρησιμοποιούνται σε μηνιαία βάση για την κατασκευή προβλέψεων για το προηγούμενο (back-casts) και το τρέχον (now-casts) τρίμηνο, πριν από τη δημοσίευση των Εθνικών Λογαριασμών. Οι προβλέψεις αυτές κατασκευάζονται με μοντέλα που συνδέουν μηνιαίους δείκτες με τριμηνιαία στοιχεία Εθνικών Λογαριασμών (bridge equations) και η ακρίβεια των προβλέψεων αξιολογείται. Το άρθρο διερευνά επίσης, κατά πόσο δείκτες βασισμένοι σε κοινούς παράγοντες, που εκτιμούνται από μια βάση δεδομένων που περιλαμβάνει όλες τις μεταβλητές από τις Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας της Κύπρου, θα μπορούσαν να αποτελέσουν πιο αξιόπιστους προπορευόμενους δείκτες για την οικονομική δραστηριότητα από τον Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας (Economic Sentiment Indicator) που κατασκευάζεται από ένα υποσύνολο μεταβλητών.

Η ανάλυση δείχνει ότι οι τριμηνιαίοι και μηνιαίοι κοινοί παράγοντες που υπολογίζονται από εκτεταμένες βάσεις δεδομένων εγχώριων και ξένων/διεθνών μεταβλητών μπορούν να αποβούν χρήσιμοι για σκοπούς πρόβλεψης του ΑΕΠ καθώς και διαφόρων συνιστωσών ζήτησης του ΑΕΠ όπως ιδιωτική κατανάλωση και επενδύσεις. Οι κοινοί παράγοντες βελτιώνουν την ακρίβεια των προβλέψεων από απλά δυναμικά μοντέλα μιας εξίσωσης καθώς και την αξιοπιστία των προβλέψεων για το προηγούμενο και τρέχον τρίμηνο που διενεργούνται πριν από την επίσημη δημοσίευση των Εθνικών Λογαριασμών. Επιπρόσθετα, οι δείκτες που βασίζονται σε κοινούς παράγοντες μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε συστηματική βάση για σκοπούς παρακολούθησης των μεταβολών στην οικονομική δραστηριότητα συμπληρώνοντας τις πληροφορίες από το Δείκτη Οικονομικής Συγκυρίας.

* Το Ερευνητικό Έργο με Αρ. Πρωτοκόλλου ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ/ΟΙΚΟΝ/0311(ΒΙΕ)/03 συγχρηματοδοτείται από την Κυπριακή Δημοκρατία και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης της ΕΕ.